

VANAJAVEDEN OPISTO
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIA

Vapaa sivistystyö Opetussuunnitelman perusteet

Lukuvuoden 2018 -19 opetuksen suunnittelu

[Vapaana sivistystyönä järjestettävä opetus perustuu lakiin vapaasta sivistystyöstä 21.8.1998/632.]

OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET JA LIITTEET

1.	Yleistä	3
1.1	Oppilaitoksen toiminta-ajatus	3
1.2	Vapaan sivistystyön tehtävä, arvot ja yleiset tavoitteet	3
1.3	Opetuksen järjestäminen vapaana sivistystyönä	3
2.	Opetuksen toteuttaminen	4
2.1	Oppimiskäsitys	4
2.2	Opiskeluympäristö – ja menetelmät	4
2.3	Opetuksen järjestäminen	4
2.4	Opetuksen laatuksiteerit	5
2.5	Kestävä kehitys opetuksessa	5
2.6	Eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetus sekä esteetön osallistuminen opintoihin	6
2.7	Arviointi ja todistukset	6
	Liitteet	7
3.	Lukuvuoden 2018 -2019 opetuksen suunnittelu	7
3.1	Opetussuunnittelua ohjaava toimintasuunnitelma vuodelle 2018	7
3.2	Tavoitteet ja mittaristo	8
3.3	Ainealueiden tehtävät ja kehittämisalueet	9
3.4	Kestävän kehityksen toimintasuunnitelma 2018	11
3.5	Lukukaudet ja niiden pituudet 2018 – 2019	13
3.6	Opetusryhmien koot	14
3.7	Kurssin opetussuunnitelman laatiminen	14
3.8	Ainealueiden opetussuunnitelmat	15

OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

- vapaana sivistystyönä järjestettävän opetuksen Opetussuunnitelman perusteet

1. Yleistä

1.1 Oppilaitoksen toiminta-ajatus

Vanajaveden Opisto järjestää omaehtoista, paikallisesti toteutettavaa koulutusta, joka edistää ihmisen kasvua elinikäisenä oppijana sekä tukee aktiivisuutta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

1.2 Vapaan sivistystyön tehtävä, arvot ja yleiset tavoitteet

Vapaan sivistystyön tehtävänä on edistää ihmisen hyvinvointia ja pärjäämistä muuttuvassa yhteiskunnassa. Se toteuttaa tehtävänsä ihmisen oppimiskykyä, motivaatiota ja sosiaalista vuorovaikutusta hyödyntäen sekä vapaaehtoisuuden periaatetta noudattaen. Vapaalle sivistystyölle on tärkeää ihmisen alueellinen ja sosiaalinen tasa-arvo, demokratia ja ihmisten aktiivisuus yhteiskunnassa, kohtuullisuus ja taloudellisuus, monikulttuurisuus ja suvaitsevuus sekä terveys ja henkinen hyvinvointi. Koulutuskuntayhtymä Tavastian arvot ovat vastuullisuus, vaikuttavuus, kumppanuus ja uskallus, jotka pitävät sisällään vapaalle sivistystyölle keskeisiä arvoja.

Yhteistä vapaalle sivistystyölle on yksilön henkilökohtaisen hyvän elämän - ja sen rinnalla yhteiskunnallisen hyvän - kunnioittaminen. Vapaa sivistystyö toimii formaalin kouluopetuksen ulkopuolella ja se toteuttaa tavoitteisesti etenevää oppimista päämääränään osallistujien sosiaalisten tehtävien hallinta ja persoonallisen kehittymisen jatkuminen. Vapaana sivistystyönä järjestettävä koulutus etsii aiheensa ympäröivästä yhteiskunnasta ja ihmisten tarpeista käsin. Keskeistä on sisältöjen muuttuminen aikojen kuluessa.

1.3 Opetuksen järjestäminen vapaana sivistystyönä

Vanajaveden Opiston toiminnan määrittelyssä on huomioitu Valtioneuvoston, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja maakunnankoulutuspoliittiset linjaukset, jäsenkuntien antamat lausunnot sekä opiston laatimat painopistemäärittelyt.

Vapaan sivistystyön opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat Koulutuskuntayhtymä Tavastian laatimaan toiminta- ja taloussuunnitelmaan (TTS). Toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää viisi näkökulmaa: 1) Opiskelija 2) Aluevaikuttavuus ja palvelukyky 3) Organisaation toiminta 4) Talous ja puitteet sekä 5) Henkilöstö. Näkökulmien sisältämät asiat ohjaavat opetuksen järjestämistä monelta osin.

2. Opetuksen toteuttaminen

2.1 Oppimiskäsitys

Vähemmän opettamista – enemmän oppimista

Oppimisessa korostuu opiskelijan aktiivinen rooli. Lähtökohtana on oppijan aiemmin omaksumat tiedot, taidot ja oppimisstrategiat, joiden perustalle uusi asia opitaan. Oppimisessa oleellista on myös oppimistilanne ja kulttuuri, jossa se tapahtuu. Vuorovaikutus opiskelijatovereiden sekä opettajan kanssa on tärkeää. Ryhmän merkitys on etenkin motivaation kannalta merkittävä. Opettaja on oppimisen ohjaaja. Hänellä keskeinen merkitys sekä opiskelijan opiskelutaitojen että -ympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että erilaisten opiskelijoiden edistyminen on mahdollista. Tutkiva oppiminen ja toiminnallinen lähestymistapa opittaviin asioihin ovat usein kiinnostava lähtökohta uuden oppimiselle.

2.2 Opiskeluympäristö – ja menetelmät

Oppimisessa vapaa uteliaisuus on tehokkaampaa kuin oppimisen pakko

Hyvä opiskeluympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen sekä opiskelijaa rohkaiseva. Ympäristön tulee olla fyysisesti ja psyykkisesti sellainen, että opiskelija pystyy työskentelemään ympäristössä itsenäisesti ja ryhmässä muiden kanssa. Opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon ympäröivä yhteiskunta – opetusta voidaan järjestää muuallakin kuin tavanomaisissa luokkaympäristöissä. Opisto pyrkii pitämään opetusvälineistön ajanmukaisena.

Opiskelijoiden yksilöllisyyden ja erilaisuuden vuoksi opetus-, ohjaus- ja opiskelumuotojen tulee olla monipuolisia. Opiskelijoille annetaan välineitä tiedon hankkimiseen ja tuottamiseen sekä tiedon luotettavuuden arviointiin ohjaamalla heitä soveltamaan kullekin tiedon- ja taidonalalle luonteenomaisia tiedon- ja taidon hankkimis- ja tuottamistapoja. Opetuksessa korostetaan yhteistoiminnallisuutta, ongelmalähtöisyyttä, vuorovaikutteisuutta, itseohjautuvuutta sekä tieto- ja muissa verkostoissa toimimista.

2.3 Opetuksen järjestäminen

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty

Opetus järjestetään iltaisin, viikonloppuisin, intensiivikursseina, monimuoto-opetuksena sekä verkkokursseina. Yleisin toimintamuoto on 1-2 kertaa viikossa kokoontuva ryhmä.

Opiskelijoiden ottaminen

Opiskelijat otetaan pääsääntöisesti ilmoittautumisjärjestyksessä. Jos kurssille osallistuminen edellyttää tiettyä osaamisen tasoa, voidaan tämä taso testata ja opiskelijat otetaan edellytykset täyttävien joukosta ilmoittautumisjärjestyksessä.

Julkinen näyttö

Julkinen näyttö on osa opiston arkea ja kuuluu olennaisena osana monien aineiden opetussisältöihin. Julkinen näyttö on ikkuna oppimiseen ja kehittymiseen. Sen avulla myös tuotetaan opiston toiminta-alueelle elämyksiä ja yhteistoimintaa muiden toimijoiden kanssa. Julkisen näytön merkitys opiskelijan opiskeluprosessissa on myös suuri: se lisää luottamusta omaan oppimiseen ja omiin kykyihin, ts. se on myös oppimisen ja edistymisen mittari opiskelijalle.

2.4 Opetuksen laatukriteerit

Tyytyväiset opiskelijat - sujuvat prosessit

Opiston laadunhallintatyön tarkoituksena on varmistaa opiskelijan positiivinen kokemus opiskelustaan ja kurssilla olosta. Tätä varten huomiota kiinnitetään muun muassa seuraaviin osa-alueisiin, jotka ovat opistotoiminnan laatukriteereitä:

Opintojen saatavuus

- aika, paikka, olosuhteet (tilat yms.) ja hinta

Opetuksen pedagogiset näkökulmat ja valinnat

- Koulutustarpeen arviointi
- Oppija-analyysi
- Opetustavoitteiden asettaminen
- Opetussisältöjen valinta
- Opintoryhmän koko: minimi ja maksimi
- Työtavat ja opetusmenetelmät
- Oppimisen ja opetuksen arviointi

Opetuksen hallinnointi

- Opettajien pätevyys tehtäviinsä
- Kurssipäiväkirjojen informatiivisuus ja luotettavuus
- Laskutuksen oikeellisuus ja oikea-aikaisuus
- Opintoneuvonnan saatavuus

2.5 Kestävä kehitys opetuksessa

Oppilaitoksien kestävän kehityksen näkökulmiksi ovat Suomessa valikoituneet ekologinen ja taloudellinen kestävyys sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys. Ekologinen ja taloudellinen kestävyys pitää sisällään kulutuksen säätelyä, vastuullisia hankintoja, tavaroiden kierrätystä, terveyttä ja hyvinvointia lisääviä tekijöitä sekä esimerkiksi viihtyisään työskentely- ja opiskeluympäristöön panostamista. Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys tarkoittaa henkistä hyvinvointia ja turvallisuutta työskennellessä ja opiskellessa. Näkökulma sisältää myös monikulttuurisuuden, kansainvälisyyden ja kulttuuriympäristön sekä – perinteen.

Kestävään ja hyvään elämään tähtäävät toimintatavat käsittävät koko oppilaitoksen toiminnan valituista arvoista lähtien, mutta erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että eri ainealueiden opetuksessa huomioidaan kestävä kehitys. Vanajaveden Opistolla on kestävän kehityksen toimintasuunnitelma, joka päivitetään vuosittain (Liite). Suunnitelma sisältää muun muassa vuosittaiset kehittämistoimenpiteet sekä niiden toimeenpanoaikataulun.

2.6 Eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetus sekä esteetön osallistuminen opintoihin

Maahanmuuttajien ja muiden vieraskielisten opetukseen osallistumisen kynnystä on madallettu lisäämällä opiston www-sivujen vieraskielistä informaatiota. Opetustarjonnassa on vuosittain suomen kielen kursseja vieraskielisiä ja muualta muuttaneita kuntalaisia silmällä pitäen. Opiston toimisto palvelee tarvittaessa englannin kielellä.

Esteettömällä osallistumisella tarkoitetaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen opiskeluympäristön toteuttamista siten, että jokainen voi ominaisuuksistaan riippumatta toimia yhdenvertaisesti muiden kanssa. Esteettömyyden tavoite koskettaa opistossa kaikkia opiskelijoita, mutta varsinkin niitä, joilla on jokin vamma esim. liikuntarajoite tai erilainen kyky oppia. Esteetön opiskeluympäristö liikuntarajoitteisille otetaan huomioon toimitilojen valinnassa ja vuokraamisessa silloin, kun se on mahdollista. Erilaisia oppijoita autetaan soveltuvan ryhmän ja taitotason valinnassa jo ilmoittautumisvaiheessa ja kurssin alkumetreillä (opinto-ohjaus). Joissakin aineissa on opintotarjontaa erityisryhmille (esim. kuvataiteet), mutta tyypillisesti erilainen oppija integroidaan normaaliin opetukseen ja ryhmiin.

Taiteen perusopetusta opiskelevalle opiskelijalle on mahdollista laatia henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, mikäli hän ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan opiston opetussuunnitelman mukaisesti.

2.7 Arviointi ja todistukset

Opettaja arvioi opiskelijan oppimista havainnoimalla ja antamalla palautetta sekä yhdessä opiskelijoiden kanssa kullekin kurssille soveltuvalla tavalla. Myös opiskelija arvioi omaa oppimistaan kurssin aikana. Arviointityökaluna voi olla portfolio tai oppimispäiväkirja. Opisto arvioi opiskelijoiden pääsemistä opetuksen tavoitteisiin keräämällä kurssipalautetta sähköisesti.

Opiskelija voi saada pyynnöstä läsnäolotodistuksen kurssista. Mikäli hän haluaa arvion edistymisestään, sen voi pyytää kurssin opettajalta.

Liitteet

3. Lukuvuoden 2018 -2019 opetuksen suunnittelu

3.1 Opetussuunnittelua ohjaava toimintasuunnitelma vuodelle 2018

1 *Opiskelija*

Sitovat tavoitteet: opiskelijamäärä kerran laskettuna on 10 400, kurssilaisten määrän 21 465, kurssipalautteiden keskiarvo 4,4. Toiminnallisena tavoitteena on ennakoiva, luova ja joustava reagoiminen asiakkaiden tarpeisiin – pop up-kurssien tarjoaminen.

2 *Aluevaikuttavuus ja palvelukyky*

Kurssisuunnittelussa huomioidaan lähipalveluperiaate. Kurssi- ja asiakaspalautejärjestelmää sekä asiakasraadin tuloksia hyödynnetään suunnittelussa. Vuoden 2018 valtionosuuteen oikeuttava koulutustarjonta jakaantuu seuraavasti:

Ilmaisutaidot	11 570 tuntia
Kuvataiteet ja käden taidot	8 935 tuntia
Viestintä- ja yhteiskuntataidot	6 310 tuntia
Liikunta ja hyvinvointi	<u>7 500 tuntia</u>
	34 315 tuntia

Aluevaikuttavuuden ja palvelukykyyn lisäämiseksi tavoitteena on myös räätälöidä/tuotteistaa osakeyhtiön koulutustarjottimelle täydennyskoulutuksia.

2. *Organisaation toiminta*

Opiston toiminnassa otetaan huomioon kestävä kehityksen näkökulma. Kurssisuunnittelussa huomioidaan monialaiset aiheet ja suunnataan kurseja edelleen myös nuorille.

Lisätään tiedotusta Vopin kurseista lukiolaisille ja ammatillisille opiston opiskelijoille. Selvitetään harrastesetelin käyttöönoton mahdollisuus.

3. *Talous ja puitteet*

Sitovat tavoitteet: tasapainoinen talous ja kustannustehokas toiminta, positiivinen vuosikate, keskimääräinen ryhmäkoko 14. Kurssisuunnittelussa tehdään tarkoituksenmukaisia tilavalintoja ja täytetään ensisijaisesti ne toimitilat, joista maksetaan kokoaikaista vuokraa. Laadukkaan opetuksen järjestämisessä otetaan huomioon olemassa olevat resurssit.

4. *Henkilöstö*

Henkilöstö koulutautuu koulutussuunnitelmien mukaisesti. Oman alan substanssiosaaminen, kestävä kehityksen huomioiminen kurssitoiminnan suunnittelussa sekä kokeilevan työotteen omaksuminen ovat keskeisiä oppimisen kohteita. Hankkeiden tarjoamat mahdollisuudet kehittämiseen käytetään myös hyväksi. Työtyytyväisyyden tavoiteluku 3,75.

3.2 Tavoitteet ja mittaristo

Keskeiset mittarit

Mittari	TA 2018	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Vaikuttavuus ja palvelukyky				
- opiskelijamäärä	10400	10298	11171	11018
- kurssilaisten määrä	21465	21819	23423	23014
- opiskelijoiden osuus väestöstä	11,1	11	11,8	11,3
- kurssipalautteiden ka	4,4	4,4	4,4	4,4
Kuntien tuntimäärät:				
Hämeenlinna	23600	23763	25518	24944
Hattula	3600	3541	3858	3553
Janakkala	6300	6269	6582	6499
Yhteiset/omarahoitteiset	500	280	876	1471
Organisaation toiminta				
- laatujärjestelmä käytössä	on	on	on	on
Talous				
vaos-tunnit	34000	33573	36834	35384
valtionosuuden laskennall.peruste	25636	25 701	27303	28649
kuntien rahoitusosuus	24,6	13,7	13,7	17,9
vuosikate	0	-17475	117000	209000
Henkilöstö				
päätoimisen henkilöstön määrä	15	15	15	15
tuntiopettajien muodoll. kelpoisuus	32%	31,5%	31%	31%
koulutussuunnitelmat	on	on	on	on

3.3 Ainealueiden tehtävät ja kehittämisaalueet

Vanajaveden Opiston opetuspalvelut jakaantuvat neljään ainealueeseen, jotka ovat

- Ilmaisutaidot (musiikki, kirjallinen ja näyttämöilmaisu, sirkuskoulu, tanssi)
- Visuaaliset aineet
- Viestintä- ja yhteiskuntataidot (kielet, tieto- ja viestintäteknikka, ihminen ja kulttuuri)
- Liikunta ja hyvinvointi

Ainealueiden tehtävät ja kehittämisaalueet

Ilmaisutaidot

Ilmaisuaineiden opetuksen keskeisenä tavoitteena on opiskelijan kokonaisvaltaisen henkisen ja kehollisen hyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen. Ilmaisun kautta opiskelija voi työstää tunne-elämänsä eri puolia, ja ilmaisuaineet tarjoavat myös mahdollisuuden vuorovaikutukseen ja monikulttuuriseen viestintään. Opistossa tarjottavat ilmaisuaineet – musiikki, tanssi, sirkus, kirjoittaminen ja teatteri - tukevat näin sosiaalisesti, kulttuurisesti ja ekologisesti kestävä kehitystä. Opiston painopisteinä ilmaisutaidoissa ovat musiikin, tanssin ja sirkuksen opetus. Edellytys vapautuneeseen ilmaisuun on riittävä tekninen osaaminen ja pitkäjänteinen keskittyminen opiskeluun.

Musiikin opetuksessa kehitetään opiskelijoiden musiikillisia taitoja pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti. Opiskelija saa onnistumisen elämyksiä ja nauttii yhteismusisoinnista muiden kanssa. Esiintymisiin valmistautuminen motivoi omaehtoiseen harjoitteluun. Musisoiminen tulee osaksi jokapäiväistä elämää ja rikastuttaa sitä. Kehonhuolto, musiikin tulkinta ja sen liittäminen laajempaan kontekstiin ylläpitää kehollisia ja henkisiä voimavaroja ja lisää taiteeseen liittyvää sivistystä.

Sirkuskoulussa edetään tasolta toiselle (4-17-v.) ja tätä ennen voi aloittaa harjoittelun vauva- ja taaperosirkuksissa. Tanssissa edetään tavoitteellisesti baletti- sekä TanssiRasia-ryhmissä, jotka on tarkoitettu n. 8-15-vuotiaille. Sekä vanhemmat lapsen kanssa että lapset yksinäänkin tunneilla ja esiintymisissä kokevat yhdessä tekemisen, ilmaisun ja liikkumisen ilon. Aikuisille suunnatuilla kursseilla pätevät samat asiat ja osassa lajeissa myös tavoitteellinen eteneminen on mahdollista.

Visuaaliset aineet

Kuvataide, muotoilu ja käsityö (tekstiilikäsityö ja tekninen käsityö) muodostavat yhdessä visuaalisten aineiden opetusalueen. Aineiden opiskelu luo mahdollisuuksia monipuoliseen, tavoitteelliseen ja kokemukselliseen oppimiseen, joka tähtää persoonalliseen ilmaisuun ja tulkintaan. Opiskelu rakentaa pohjaa elinikäiselle taiteen ja taitojen harrastamiselle.

Opetuksen tavoitteena on opiskelijoiden visuaalisen ja kulttuurisen yleissivistyksen, havaintokyvyn ja luovuuden vahvistaminen sekä ongelmanratkaisukyvyn kehittyminen. Tavoitteisiin pyritään kulttuuristen ilmiöiden ja merkitysten tutkimisen ja tulkitsemien kautta. Visuaalisten aineiden monimuotoisuuden ja aineidenvälisyyden taustalla vaikuttavat niin kulttuuriperintö kuin mediakulttuurin visuaaliset ja sosiaaliset ilmiötkin.

Opetus on vuorovaikutukseen perustuvaa ja yksilöllisyyden huomioivaa. Opetuksessa painotetaan ympäristön, oppimisprosessin ja oman toiminnan havainnointia. Opiskelija oppii työskentelyssään yhdistämään visuaalisia, ekologisia ja taloudellisia tekijöitä kestäväen kehityksen mukaisesti. Tavoitteena on käsityön ja kuvataiteen opetuksen laadun säilyttäminen ja parantaminen kurssien sisällöllisellä kehittämisellä sekä yksilöllisyyden huomioimisella.

Suunnittelua ja käytännön toimintaa kehitetään yhteistyöllä niin koulutuskuntayhtymän sisällä kuin verkostoitumalla paikallisten toimijoiden kanssa. Taajamissa kurssitoimintaa keskitetään pääopetuspisteisiin. Joustava suunnittelu lisää tarjontaa ja tapahtumia (mm. näyttelyt) lukuvouden aikana. Aikuisten taiteen perusopetuksen opintokokonaisuuden käytännön toteutusta suunnitellaan OPH:n julkaisemien uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaisena lukuvouden aikana. Kuvataiteessa järjestetään lisäksi pitkäkestoisia opintokokonaisuuksia yhteistyössä Hämeen kesäyliopiston/ Lapin yliopiston kanssa.

Viestintä- ja yhteiskuntataidot

Viestintä- ja yhteiskuntataitoaineiden tehtävänä on edistää sellaisten avaintaitojen oppimista, joiden avulla ihminen pystyy osallistumaan yhteiskuntaan tasavertaisena jäsenenä - toisin sanoen toimimaan nopeasti muuttuvassa, globaalissa, monimediaisessa sekä -kulttuurisessa yhteiskunnassa.

Tämä ainealue tarjoaa kurseja, joilla tähdätään työ- ja muussa elämässä tarvittavien taitojen ylläpitoon, laajentamiseen ja kehittämiseen. Keskeisiä aiheita ovat monipuoliset kieli- sekä tieto- ja viestintätekniikan kurssit. Tavoitteena on antaa myös eläkkeellä ja työelämän ulkopuolella oleville nykyajan vaatimia tieto- ja viestintätekniisiä valmiuksia.

Ainealueen kehittämisen painopistealueita ovat uusiutuvan teknologian hyödyntäminen, kestäväen kehityksen arvoja sisältävä pedagogiikka ja opetusteknologia.

Liikunta ja hyvinvointi

Painopisteenä liikunnassa on ennalta ehkäisevä ja terveyttä ylläpitävää toimintaa 55+ - ja senioriryhmille sekä ohjaus terveisiin elämäntapoihin ja hyötyliikuntaan, joihin senioriliikunnan ohjaajat on täydennyskoulutettu. Nuoremmille ikäluokille tarjotaan eritasoisia liikuntaryhmiä sekä kiinnitetään huomioita laiveaan lajitarjontaan.

Opistossa viedään liikuntapalveluja lähelle asiakasta, maaseudun kyliin ja eri puolille kanta-kaupunkia, Jaakonkadun kahden liikunta- ja tanssisalin lisäksi. Näin pyritään vähentämään liikennettä, jolloin ympäristölle aiheutettu rasitus vähenee.

3.4 Kestävän kehityksen toimintasuunnitelma 2018

Opiston ylläpitäjän/opiston arvot ja kestävä kehitys

Arvot tukevat kestävä kehityksen näkökulmia ja teemoja. Taloudellisuuden arvo tukee ekologisuuden ja taloudellisen kestävyuden teemaa. Avoimuuden, sivistyksellisen tasa-arvon ja osaamisen arvot tukevat sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden teemaa.

Vastuullisuus

- Osaaminen
- Turvallisuus
- Taloudellisuus
- Yksilöllisyys
- Suunnitelmallisuus
- Uudistumiskyky
- Kestävä kehitys
- Eettisyys

Vaikuttavuus

- Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi
- Elinikäinen oppiminen
- Sivistyksellinen tasa-arvo

Kumppanuus

- Sisäinen asiakkuus
- Oppilaitosyhteistyö

Uskallus

- Opimme uutta ja uudistumme
- Kokeilemme ja kehitymme

Kestävän kehityksen toteuttaminen Vanajaveden Opistossa - nykytilanne

Ekologinen ja taloudellinen kestävyys	Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys
<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>TTS-mittariston mittauskohteita:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ opiskelijamäärä/vuosi ○ opiskelijoiden osuus väestöstä % ○ kurssien toteutumisaste ○ asiakastyytyväisyysmittauksen tulos ○ laatu järjestelmän käyttö ○ tuotetut vaos-tunnit/vuosi ○ ka opetusryhmän koko ○ tilavuokrat/tunti 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Opiston ydintoiminta, vapaa sivistystyö säilyttää sekä uudista paikallisia ja kansallisia kulttuuriarvoja</i>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Tilojen käyttö on tehostettua; tarkka kustannuseuranta ja mahdollisimman paljon yh-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Opiston koko koulutustarjonta edistää kansalaisen hyvää elämää. Ainealuejaottelu:</i>

<i>teiskäyttöä ylläpitäjän Kk Tavastian kanssa</i>	<i>Ilmaisutaidot, Visuaaliset aineet, Viestintä- ja yhteiskuntataidot, Liikunta ja hyvinvointi</i>
❖ <i>Opetusvälineitä ja kalustoa kierrätetään</i>	❖ <i>Opistossa voi opiskella monipuolisin ja joustavin oppimistavoin</i>
❖ <i>Päätoimitilojen viihtyvyyteen on panostettu</i>	❖ <i>Opisto toimii eri verkostoissa - se säästää resursseja ja rikastuttaa toimintaa ja työn tuloksia</i>
❖ <i>Matkustetaan halvinta tapaa käyttäen (julkiset kulkuneuvot) silloin, kun se on mahdollista.</i>	❖ <i>Opisto on monikulttuurinen – maahanmuuttajataustaiset opiskelijat rikastuttavat oppilaitoksen ja alueensa kulttuuria</i>
❖ <i>Opettajien etätyömahdollisuus 1 pv/viikko</i>	❖ <i>Opistossa on ajantasaiset</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>työterveyshuollon toimintasuunnitelma</i> ○ <i>pelastussuunnitelma</i> ○ <i>toimintamalli terveydelle haitallisen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallintaan</i> ○ <i>työkyvyn tukimalli</i>
❖ <i>Tulosteitten ja kopioiden määrää rajoitetaan ja seurataan</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>kannustetaan mm. opetusmateriaalien siirtämistä pilvipalveluihin</i> 	❖ <i>Opiston toimintajärjestelmä tukee ja helpottaa työntekoa</i>
	❖ <i>Henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan</i>
	❖ <i>Työtehtäviä on mahdollista kehittää uuden oppimisen myötä</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>henkilöstön ammattitaitoon ja osaamiseen panostetaan henkilöstökoulutuksin</i>
	❖ <i>Työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen on mahdollista työaikojen joustolla. Ikäjohtamisessa toteutuu osa-aikaeläkkeelle jäämisen mahdollisuus.</i>
	❖ <i>Henkilöstön hyvinvointia tuetaan tarjoamalla Smartumseteleitä, Vopin kurssivouchereita sekä erilaisia ryhmämuotoisia harrastusmahdollisuuksia kuntayhtymän tyhytarjottimelta. Pidetään vuotuiset pikkujoulut.</i>
	❖ <i>Opisto viestii ja markkinoi toiminnastaan printti- sekä sähköisessä mediassa.</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>myös toimiva palautekanava lisää avoimuutta</i>

Kehittämistavoitteet ja niiden toimeenpano 2018

- järjestetään tekstiilikierrätyksen teemalla kierrätystapahtuma yhteistyössä Ammattiopisto Tavastian Kätevä-osaston kanssa (3. kerta) – [ajankohta syyskuu 2018](#)
- uusien päätoimitilojen kalustamisessa käytetään mahdollisimman paljon kierrätettyjä kalusteita. Panostetaan tilojen yleiseen viihtyvyyteen käytettävissä olevin keinoin. - [ajankoh- ta kevätkausi 2018](#)
- keskitetään kantakaupunkialueella ja kampusalueella pidettävää opetusta omiin tiloihin J-rakennukseen (tavoite täysi käyttöaste) [ajankohta – lukuvuosi 2018-19](#)
- järjestetään Suomen juhluvoiteen sekä paikallishistoriaan liittyviä luentoja sekä pidetään esillä myös ekologiseen ja taloudelliseen kestävyys liittyviä aiheita – [ajankohta vuosi 2018](#)
- kopioinnin vähentäminen edelleen ja tietotekniikan hyväksikäyttö paperin ja kopiokoneen säästämiseksi, pilvipalvelut – [ajankohta vuosi 2018](#)
- järjestetään alihankintakoulutuksena maahanmuuttajien kotoutumisopetusta [ajankohta vuosi 2018](#)
- käynnistetään kestävän kehityksen työn itsearviointiprosessi - [ajankohta vuosi 2018](#)

3.5 Lukukaudet ja niiden pituudet 2018 – 2019

PITKÄT KURSSIT

Syyslukukausi eri ainealueilla:

Liikunta- ja tanssikurssit:	27.8.-2.12.2018
Muut pitkät kurssit	3.9.-2.12.2018

Kevätlukukausi eri ainealueilla

a. jatkavat kurssit:

liikunta- ja tanssikurssit	7.1.-18.4.2019
Muut kurssit	7.1.-14.4.2019

b. uudet kurssit

alkavat aikaisintaan	14.1.2019
----------------------	-----------

TAITEEN PERUSOPETUS JA AVOIMEN YLIOPISTON OPETUS

Aikataulut sovitaan erikseen. Lukuvuoden pituus taiteen perusopetuksessa on 30 viikkoa.

LOMA-AJAT

Syysloma	vk 42
Talviloma	vk 9
Pääsiäisloma	19.4.-22.4.2019

3.6 Opetusryhmien koot

Kurssin minimiopiskelijämäärät ovat yleisimmin seuraavat:

Hämeenlinnan kantakaupunki	10
Turenki, Tervakoski, Parola	8
Keskustaajamat:	
Lammi, Kalvola, Hauho, Renko, Tuulos	8
Kaikki pienemmät kylät	7

Minimikoosta voidaan poiketa erikseen rehtorin kanssa sopimalla seuraavista syistä:

- aineen opetus on laadultaan sellaista, että sitä ei voida järjestää kuin pienryhmissä, kurssi maksu on näillä kursseilla isompi
- kyseessä on ainealueen kehittämiseen liittyvä kokeileva kurssi
- kielten pidemmälle ehtineet jatkoryhmät ja muut erikseen sovittavat kurssit, kurssimaksu näillä kursseilla on vastaavasti suurempi

3.7 Kurssin opetussuunnitelman laatiminen

Opetussuunnitelmaa varten tuntiopettaja vie ehdotuksensa kursseiksi suoraan opiston hallinto-ohjelmaan Hellewiin. Ainealueesta vastaavat opettajat antavat tästä tarkemmat ohjeet.

VERKKOKURSSIN SUUNNITTELUOHJE

Etäopetus määritellään seuraavasti:

Ensin määritellään, kuinka paljon opettajalta todennäköisesti menee viikoittain aika verkossa työskentelyyn: h/opiskelija x viikkojen määrä. Saatu tuntimäärä kerrotaan opiskelijämäärällä ja tulo jaetaan 1,5:llä etätuntien muuttamiseksi opetustunneiksi.

Esim.

Kielten verkkokurssi

- lähiopetuskertoja 6, yhteensä **19 tuntia**
- kurssin kesto on **10 viikkoa**
- opiskelijoita kurssilla on yhteensä 12
- opettajalta on arvioitu menevän joka viikko aikaa 15 min./opiskelija verkkotyöskentelyn kommentointiin ja ohjaamiseen. Etäopetustunnin pituus on 60 min.

• tuntien laskeminen:

$(0,25 \text{ h} \times 10 \text{ viikko} \times 12 \text{ opiskelijaa}) \times 1,5 = 20 \text{ tuntia}$

opettajalle korvattava tuntimäärä: 39 tuntia (kurssimaksut määräytyvät opettajalle maksettavien tuntimäärien mukaan)

- **kurssin opiskelijalta vaatima työmäärä:**

19 lähiopetustuntia, viikoittain 2,5 tuntia etätyötä =25 tuntia, **yht. 44 tuntia.** (tämä tuntimäärä ilmoitetaan kurssiohjelmassa)

3.8 Ainealueiden opetussuunnitelmat

Kysy ainealueesi vastaavalta opettajalta opsia.